

Metropole Orkest

Stichting Metropole Orkest (hierna: Metropole Orkest) is een pop- en jazzorkest met een symfonische bezetting dat een breed repertoire aanbiedt onder leiding van een chef-dirigent en een aantal gastdirigenten. Het Metropole Orkest wil als orkest voor pop-, jazz- en wereldmuziek een internationaal erkende, leidende positie innemen en bijdragen aan de ontwikkeling van orkestrale niet-klassieke muziek. Het orkest programmeert en produceert eigen producties en concerten en speelt daarnaast op festivals en op uitnodiging van internationaal befaamde artiesten.

Nadat het Metropole Orkest lange tijd onderdeel was geweest van het Muziekcentrum van de Omroep, werd het in 2013 zelfstandig en kreeg het een tijdelijke rijkssubsidie. Het orkest bracht in 2013 de contracten van de musici terug naar 50 procent. Het Metropole Orkest kon met de tijdelijke subsidie concerten en producties blijven realiseren en een aanvraag voor de BIS voorbereiden voor de periode 2017 – 2020.

Subsidieadvies

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting Metropole Orkest een subsidiebedrag toe te kennen van € 3.000.000, op voorwaarde dat de instelling de aanvraag aanvult met:

- Een sluitende begroting, die uitgaat van het integrale, ingediende activiteitenplan.
- Een realistische en verder uitgewerkte strategie om de eigen inkomsten te vergroten.

De raad waardeert het Metropole Orkest als pop- en jazzorkest met een veelzijdig repertoire. Het presenteert in de aanvraag voor de komende periode heldere programmalijnen en interessante samenwerkingen.

De raad vindt de activiteiten voor educatie in de aanvraag mager uitgewerkt. Hij verwacht van een BIS-instelling op dit gebied meer ambitie. De raad waardeert de inspanningen om een breed en diverser publiek te bereiken, vooral de online activiteiten. Maar hij verwacht van het orkest een duidelijke strategie en rijkere visie.

De raad vindt het ondernemerschap van het Metropole Orkest onvoldoende ambitieus. De financiële positie is zwak en het orkest toont nauwelijks aan hoe het deze de komende periode wil versterken.

Beoordeling

Kwaliteit

De raad is van mening dat het Metropole Orkest een aansprekend en breed repertoire biedt: het speelt pop-, jazz-, film- en wereldmuziek. Het orkest is aanwezig op verschillende festivals, waaronder het Holland Festival, de Uitmarkt en het Knoop in je Zakdoek Gala. Verder werkt het orkest mee aan commerciële projecten, zoals cd- en dvd-opnames en commercials.

Het orkest heeft volgens de raad de afgelopen twee jaar laten zien goede keuzes te maken op het gebied van samenwerking met spraakmakende artiesten. Zo ontving het Metropole Orkest voor het zelf geïnitieerde project met Snarky Puppy een Grammy in de categorie 'best contemporary instrumental album'. De raad constateert dat het Metropole Orkest projecten onderneemt die passen bij zijn signatuur, zoals optredens met Laura Mvula tijdens de BBC Proms en een concert in Paradiso dat wereldwijd in bioscopen werd vertoond.

€ **3.000.000**

geadviseerd
subsidiebedrag

€ **3.500.000**

gevraagd
subsidiebedrag

De aanvraag is gebaseerd op artikel 3.18 en in samenhang met artikel 3.15 van de Subsidieregeling culturele basisinfrastructuur 2017 – 2020.

Het Metropole Orkest presenteert voor de komende periode heldere artistieke kaders en interessante samenwerkingen. Het orkest onderscheidt vier verschillende programmalijnen, met als zwaartepunt programma's waarin het zelf leidend is. Verder zijn er projecten die verschillende culturen bij elkaar brengen, het presenteren van niet-klassiek erfgoed en concerten met laagdrempelige muziek, bedoeld als kennismaking met de wereld van muziek en het orkest. Het Metropole Orkest geeft aan dat het met een flexibele programmering op de actualiteit inspeelt, een visie die de raad gerechtvaardigd vindt en passend bij het profiel van het orkest.

Het Metropole Orkest heeft de ambitie om op topniveau te musiceren en ambieert een leidende, internationale positie als pop- en jazzorkest. Uit de aanvraag kan de raad niet direct opmaken hoe het orkest deze positie wil bereiken en behouden. Het valt de raad verder op dat het Metropole Orkest de eigen concerten en producties vanaf 2017 behoorlijk wil verminderen ten opzichte van 2014. Het aantal concerten buiten de standplaats gaat van 48 naar 40, binnen de standplaats van 22 naar 10 en internationale activiteiten gaan van 9 naar 2 per jaar. De raad mist in de aanvraag een argumentatie voor deze koerswijziging.

Educatie en participatie

De raad vindt het activiteitenplan voor educatie en participatie mager uitgewerkt, onvoldoende met cijfers onderbouwd en summier van omvang. Het Metropole Orkest meldt in de aanvraag dat er geen middelen zijn om de educatieve activiteiten uit te breiden. De raad vindt echter dat een BIS-instelling de verplichting heeft om deze activiteiten op een hoger niveau te brengen.

Het Metropole Orkest heeft naar de mening van de raad een interessant initiatief genomen om talent te stimuleren. De net opgerichte Metropole Academy biedt aan minimaal 320 studenten uit verschillende disciplines van de Nederlandse conservatoria de kans om in projecten van het orkest mee te werken. Studenten leren naast musiceren andere vaardigheden, zoals het maken van arrangementen. Jaarlijks zijn er vier programma's in het kader van deze Metropole Academy, die overigens extern gefinancierd is.

Maatschappelijke waarde

Publieksbereik

Het orkest bereikt met zijn activiteiten een breed publiek. Voorheen lag de marketing van het orkest bij de omroeporganisaties, sinds 2013 heeft het Metropole Orkest een eigen marketingafdeling. Het orkest meldt in de aanvraag dat het jaarlijks 80.000 mensen bereikt via concerten en 1,5 miljoen via het eigen YouTube-kanaal.

De aanvraag geeft weliswaar een beeld van de gewenste groei van het publiek, maar het activiteitenplan geeft weinig prijs over de marketingstrategieën en over de samenstelling en diversiteit van het publiek. De raad acht het van belang dat het orkest blijkt geeft van een duidelijkere koppeling tussen de publieksprofielen en de beoogde programmalijnen. Daarnaast ziet de raad geen onderbouwing van het orkest om te groeien van ruim 40.000 betalende bezoekers in 2014 naar 55.000 in 2017.

De raad waardeert de inzet van de traditionele media in combinatie met online activiteiten, zoals het streamen van producties, de Metropole-app en het bereik via YouTube. Verder stelt de raad vast dat het Metropole Orkest de samenwerking met vijf steden (Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Eindhoven en Groningen) bestendigt om daar een vast publiek op te bouwen en spreiding van de activiteiten in het land te realiseren.

Ondernemerschap

De raad vindt het ondernemerschap van het Metropole Orkest onvoldoende ambitieus. Het verbaast de raad dat het orkest ervoor kiest om het aantal programma's vanaf 2017 omlaag te brengen ten opzichte van 2014 en toch een subsidiebedrag van 3,5 miljoen euro aan te vragen, een even hoog bedrag als het in 2014 kreeg. De raad vindt dat het orkest de voorgestelde activiteiten wel degelijk kan realiseren met een subsidiebedrag van 3 miljoen euro. Met de

geraamde groei van het aantal betalende bezoekers zou de raad een forse stijging van de publieksinkomsten verwachten, in plaats van de flinke daling die het orkest in de begroting heeft opgenomen.

De raad vindt de consequenties die het orkest verbindt aan het maken van een sluitende begroting onaanvaardbaar: een verdergaande reductie van het aantal programma's en het staken van de ontwikkeling van educatieve activiteiten. Ook het halveren van de projecten van de Metropole Academy is niet nodig, aangezien deze extern gefinancierd zijn.

De aanvraag vermeldt vrijwel niets over het personeelsbeleid en het werkgeverschap, terwijl de musici de afgelopen periode fors hebben moeten inleveren op hun aanstelling en hun toekomst deels onzeker is. De raad vindt het in dit licht ongepast dat de directeur de afgelopen periode een salaris heeft verdiend dat hoger is dan het bedrag dat volgens de Wet normering topinkomens geldt. Het Metropole Orkest werkt ook niet verder uit hoe het de Governance Code Cultuur naleeft.

De raad verwacht een nieuwe sluitende begroting met een beter ontwikkeld en realistisch verdienmodel, inclusief een goed uitgewerkt sponsorplan en een realistische raming van de publieksinkomsten. Het Metropole Orkest dient daarbij oog te hebben voor de verhouding tussen de kosten van de staf en die van de musici, de mogelijkheden van private middelen en sponsoring en het aantal concerten per productie; het orkest speelt nu een programma gemiddeld nog geen twee keer.